

בס"ד

לימודי שדה - שיבוץ בלימודי שדה בתוכנית בוגר

אוריינטציה לקראת לימודי שדה ותכנית הלימודים בשנה ג' - תיאור ההתנסות בלימודי שדה

לימודי השדה בשנה ג' כוללים התנסות בטיפול פרטני בפונים ובמשפחותיהם, השתלבות בארגוני רווחה, ביצוע פרויקט קהילתי או הנחיית קבוצה, וקבלת הדרכה פרטנית וקבוצתית על ההתנסות. ההדרכה הקבוצתית על הפרויקט קבוצה נערכת באוניברסיטה.

כל הסטודנטים משובצים לארגונים המספקים לפונים שרותי עבודה סוציאלית בנושאים כגון: זקנה, ילד, נוער, בריאות, בריאות הנפש, שיקום, תקון, קהילה, התמכרויות ואלומות במשפחה.

פירוט צוות היחידה:

1. מתאמת לימודי שדה: שרון מושקוביץ, 050-4145767, sharonsade3@gmail.com

2. מקשרת: מלכה אריאל נייד: 054-2622037 מייל: malkaa95@walla.com

כתובת לשליחת הערכות: ברקת 16 נוף איילון 99785

3. מקשרת: אביטל הרשם נייד: 054-5818023 מייל: avital.her@gmail.com

כתובת לשליחת הערכות: חזקיהו המלך 31 ירושלים 93190

במועד פרסום השיבוץ למקומות ההכשרה ולמדריכים, תפורסם גם החלוקה למרכזי למידה ולמקשרות.

הימים המוקדשים ללימודי שדה הם ג' וה'. על הסטודנטים להקדיש 17 שעות בשבוע ללימודי השדה, כולל הדרכה פרטנית וקבוצתית. על הסטודנטים לעבוד יום אחד עד שעות הערב לצורך הפעלת פרויקט הנחיית קבוצה ומפגש עם פונים, ולהשתתף בישיבות הצוות בתיאום עם המדריך.

נוסף על ההתנסות הפרטנית, מתנסים הסטודנטים בהנחיית קבוצה או פרויקט קהילתי. שתי ההתנסויות, הפרטנית והקהילתית קבוצתית הן חובה. בקורסים "סוגיות בהתערבות" ו"סמינר קהילתי" ידרשו הסטודנטים להתייחס להתנסותם הפרטנית והקהילתית קבוצתית, בהתאמה.

הדרכה

מדריכים אישיים מלווים את הסטודנטים בלימודי השדה. אחת לשבוע, במועדים קבועים, נפגשים המדריכים והסטודנטים לישיבות הדרכה פרטנית. ההדרכה נעשית אך ורק בשירותים, ונמשכת שעה וחצי עד שתיים. הדרכה זו עוסקת בכל הקשור לעבודתם הישירה של הסטודנטים, ומבוססת בחלקה הגדול על דיווחי הסטודנטים בכתב ובעל פה. ההדרכה משמשת ללמידה על בסיס ההתנסות, לפיתוח מודעות עצמית ולפיקוח מקצועי של המדריכים על איכות ההתערבות של הסטודנט. בשיחות ההדרכה דנים בשאלות, התלבטויות ודילמות הקשורות לעבודה היום יומית של הסטודנטים ולתהליך ההתערבות שלהם בבעיות הפונים. הסטודנטים מצופים להשתתף באופן פעיל בפגישות ההדרכה. על הפרויקט הקהילתי יקבלו הסטודנטים הדרכה ממדריכיהם הפרטניים. ברוב המקרים המדריכים הם עובדי שרותי הרווחה בהם מתנסים הסטודנטים. המדריכים נבחרים לאחר שעמדו בקריטריונים שנקבעו על ידי בית הספר. בשנתיים

הראשונות לעבודתם הם עוברים השתלמויות בתחומים הספציפיים הקשורים להדרכה. כל המדריכים נמצאים בקשר שוטף עם מקשרות מרכזי הלימוד ומנהלת היחידה במידת הצורך.

בנוסף להדרכה הפרטנית מקבלים הסטודנטים, לאורך כל השנה, גם הדרכה קבוצתית על התנסותם. ההדרכה הינה חלק ממערכת הלימודים במכללה. במקרים בהם יש הדרכה קבוצתית מסודרת בשירות, ניתן להחליפה במקום העבודה הקבוצתית במכללה **באישור המקשרת בלבד** (רק במקרים מיוחדים). חובה על הסטודנטים להשתתף באופן פעיל בדיונים ובהתנסויות החווייתיות בפעילויות ובתכנים של ההדרכה הקבוצתית. כמו כן, מצופה מהם לשתף בהתלבטויות ובקשיים העולים בהכשרה המעשית.

היעדרות מלימודי שדה

על כל היעדרות מלימודי שדה מכל סיבה שהיא, כולל מחלה, יש להודיע מיד למדריך האישי והקבוצתי. על כל היעדרות מעל שבועיים **מכל סיבה שהיא** יש להודיע למקשרת מרכז הלימוד. כל מקרה יידון לגופו ותתקבל החלטה על המשך עבודתו של הסטודנט בהכשרה מעשית וכיצד יושלם התהליך החסר ויעובד הנושא עם הפונים. יציאה למילואים מחייבת הודעה מראש עם קבלת הצו (והצגתו). המדריך והסטודנט יסכמו כיצד יושלם התהליך החסר ואיך יעובד הנושא עם הפונים. על סטודנטית בהריון להודיע למדריכה על תאריך הלידה הצפוי בכדי לאפשר עריכת פרידה זמנית מהפונים. סטודנטית היולדת במהלך השנה זכאית לחודש חופשת לידה, אותו עליה להשלים עם שובה ללימודי שדה.

היעדרות מהדרכה קבוצתית – הדרכה קבוצתית הינה חלק ממכלול ההתנסויות בלימודי שדה. במקרים מיוחדים רשאים הסטודנטים להעדר מהדרכה קבוצתית עד פעמיים במשך כל השנה. סטודנט שיעדר פעם נוספת ייכשל בלימודי שדה.

במקרה של היעדרות נוספת מוצדקת (בשל מילואים, אבל מדרגה ראשונה, מחלה ולידה) ייבדק הצורך בהשלמת המפגשים שהסטודנט החסיר ותבחן האפשרות לאפשר כתיבת עבודה על נושא שנידון בעת היעדרותו, במטרה להשלים את החומר. **על כל היעדרות מהדרכה קבוצתית מכל סיבה שהיא, כולל מחלה, יש להודיע מיד** למדריך הקבוצתי.

הערכה

עם תחילת שנת הלימודים נערך חוזה עבודה כתוב וחתום ע"י המדריך והמודריך. באמצע סמסטר א' נערכת אבחנה חינוכית בין המדריך למודריך, המשמשת הערכת ביניים שמטרתה להתוות את צורכי ההדרכה להמשך הסמסטר. הערכות סיום סמסטר על עבודת הסטודנטים נערכות פעמיים בשנה על ידי המדריכים הפרטניים ובסיום השנה גם על ידי המדריכים הקבוצתיים. בסוף סמסטר ב' הסטודנט ממלא טופס הערכת הסטודנט את ההדרכה. תהליך הדדי זה באחריות המדריכים. אולם, האחריות להדפסת ההערכות לקראת מפגש ההדרכה ושליחתן בדואר למקשרת כשהן מוכנות מוטלים על הסטודנט. בהערכה דנים המדריכים והסטודנטים בתהליך שעברו הסטודנטים ובהישגיהם בתחומי לימודי השדה השונים. בסיום התהליך מדרגים המדריכים את הסטודנטים בתחומים השונים. בתחום של מוסר עבודה, נעים הציונים בין 1 ל- 100. בתחומים האחרים, לציון שני ערכים - עובר/נכשל. כדי לקבל ציון עובר בלימודי שדה, על הסטודנטים לקבל ציון 85 ומעלה בכל פריט מפריטי מוסר עבודה, וציון עובר בכל תחום אחר בהערכה.

טיפול בבעיות

לעתים נתקלים הסטודנטים בבעיות בהתנסותם בלימודי השדה בכלל, או בהדרכה בפרט. סטודנטים אלה יפנו למקשרות מרכזי הלמידה או למתאמת להתייעצות. אנו מייעצים ומבקשים מהסטודנטים שלא לדחות את הטיפול בבעיות ובקשיים. ככל שהזמן עובר עלולות הבעיות להחריף ולעתים אף נעשה מאוחר מכדי לטפל בהן.

שיבוץ

הפריסה הגיאוגרפית של השיבוץ משתרעת מצפון ועד דרום. נעשה מאמץ רב להתאים בין בקשתו של הסטודנט, לבין הסוכנויות והמדריכים ברחבי הארץ. לצורך פעולת ההתאמה, על הסטודנטים למלא את השאלון המצורף ולדרג את העדיפות הגיאוגרפית/התחומית בהכשרה בשדה. **חשוב לציין, כי לא ניתן למלא אחר רצון כל הסטודנטים.** לפיכך, ימצאו סטודנטים שלא יקבלו את העדיפות הרצויה להם. לדוגמה, במקרים בהם מספר הסטודנטים הבוחרים אזור מסוים (למשל בני ברק) עולה על מספר המקומות באותו אזור, יהיו סטודנטים שלא ישובצו באזור לפי בחירתם. במקרים כאלה, עדיפות ניתנת להורים לילדים, לנשים בהריון ולבעלי בעיות רפואיות המגבילות נסיעה ארוכה. ההכשרה המעשית איננה מוגבלת רק לשעות הבוקר, וברוב השירותים על הסטודנט לעבוד יום אחד עד לשעות הערב לצורך הפעלת קבוצה/פרויקט, מפגש עם פונים, או פעילויות אחרות. על הסטודנט מוטלת האחריות להיערך להכשרה באופן שיאפשר לו למלא את מכסת השעות הנדרשת, ולדאוג שהכשרתו לא תופרע. (למשל, במידה והסטודנט עובד) סטודנט המבקש תנאים מיוחדים בשיבוץ בלימודי שדה, בגין לקויות רפואיות, יגיש בקשה למתאמת שתצורף לטופס השיבוץ במועד הגשתו.

לבקשה יצורפו האישורים הבאים:

- א. סטודנט המוכר כנכה ע"י המוסד לביטוח לאומי/משרד הביטחון - אישור על נכות ואישורים כפי שהוגשו למוסד לביטוח לאומי/משרד הביטחון לקביעת נכות.
- ב. סטודנט שאינו מוכר כנכה ע"י המוסד לביטוח לאומי/משרד הביטחון - אישור רפואי עדכני מטעם **רופא מומחה** במערכת הבריאות הציבורית (לא רופא משפחה), המפרט את הלקות הרפואית בציון ההשלכות של הנסיעות על החמרת המחלה. על הסטודנט להודיע למתאמת, למקשרת, למדריך ולמנהלת היחידה ללימודי שדה על לקויות אלה ועל צרכיו בשל מצבו. על סמך אישורים אלה תקבע הזכאות והיחידה ללימודי שדה תעשה כל מאמץ למצוא מקום מתאים מבחינה גיאוגרפית בכפוף לאפשרויות השיבוץ.

שאלון השיבוץ

השאלון המצורף בזה מיועד לשמש כלי עזר בשיבוץ. הנך מתבקש/ת למלא את השאלון בתשומת לב רבה ובדייקנות. נא שים לב, אין תשובות רצויות ותשובות שאינן רצויות! התשובות המתאימות לך הן התשובות החשובות. עיכוב במסירת השאלון, ציון עדיפויות שלא בהתאם להנחיות, או תשובות חסרות בשאלון עלולים לגרום לשיבוץ לא מותאם. שים לב כי עלייך למלא ארבעה אזורים גאוגרפיים וארבעה תחומי התעניינות מועדפים. סטודנט שלא ימלא

ארבעה אזורים ותחומים הטופס יוחזר לו ולא יתקבל עד שלא ימולאו ארבעת האפשרויות. הטיפול בבקשת הסטודנט במקרה כזה עלול להתעכב ולפגוע במידת ההתאמה של השיבוץ לבקשות הסטודנט.

טופס הצהרת סטודנט

סטודנטים העושים הכשרה מעשית, מבוטחים ע"י האוניברסיטה ב"בטוח אחריות מקצועית" הנותן כיסוי ביטוחי לתביעות צד שלישי שבמסגרת ההכשרה המעשית. במקביל, סטודנטים מחויבים לחתום על טופס "הצהרת סטודנט" המתייחס למקרים של נזק שנגרם בזדון/ בכוונה תחילה/ ברשלנות קיצונית/ התנהגות בלתי סבירה. חתימה על טופס ההצהרה בשנה הראשונה של כל תוכנית לימוד, הינה תנאי לביצוע הכשרה מעשית. הצהרה זו תקפה לכל שנות ההכשרה של הסטודנט. יש לצרף את הטופס החתום לשאלון השיבוץ ולהגיש למתאמת.

הוצאות נסיעה

הוצאות הנסיעה במסגרת הסוכנות (כגון ביקורי בית) משולמות על ידי השרות. הוצאות הנסיעה מהבית לשרות וחזרה, חלות על הסטודנטים (ראה/י שנתון).

נסיעה ללימודי שדה בתנאי חרום

בתנאי חרום יתקיימו הנסיעות ללימודי שדה בהתאם להנחיות רשויות הביטחון של מדינת ישראל. במידה ורשויות הביטחון קובעות שהדרכים להגעה ליישוב או לשרות פתוחות, על הסטודנט להגיע למקום לימודי השדה.

הערות

1. סטודנטים המחליטים על פיצול לימודיהם ו/או על ביטול לימודי השדה מתבקשים להודיע בכתב **בהקדם** לגבי לליכך דץ, מרכזת התוכנית לתואר ראשון, לד"ר גיא אנוש, ראש התוכנית לתואר ראשון, לד"ר שרון נחמני, מנהלת היחידה ללימודי שדה בתוכנית מבח"ר, למתאמת, למקשרת ולמדריך.
2. סטודנטים שנרשמו להמשך לימודים באוניברסיטה אחרת מתבקשים להודיע בכתב **בהקדם** לגבי לליכך דץ, מרכזת התוכנית לתואר ראשון, לד"ר גיא אנוש, ראש התוכנית לתואר ראשון, לד"ר שרון נחמני, מנהלת היחידה ללימודי שדה בתוכנית מבח"ר, למתאמת, למקשרת ולמדריך. מקומם יישמר עד קבלת אישור קבלה מהאוניברסיטה האחרת.
3. סטודנטיות שתלדנה במהלך שנת הלימודים הבאה, מתבקשות להודיע על כך למתאמת בהקדם האפשרי ומוטב ביום האוריינטציה במידת האפשר, על מנת שניתן יהיה להכין את הסוכנות והמדריך.
4. על פי מדיניות היחידה ללימודי שדה ומטעמים של אתיקה מקצועית, **לא ניתן לעשות למודי שדה בשרות בו סטודנט או קרוב משפחה מטופל, עובד או מתנדב. על כן יש להקפיד ולציין מידע זה על גבי טופס השיבוץ.**